

Ik en jij

In dit thema leren leerlingen praten over hun gevoelens. Zowel positieve gevoelens als negatieve gevoelens komen aan bod: het gaat over relaties zoals vriendschap en verliefdheid maar ook over ruzies en boosheid.

- In *In de klas* leren de leerlingen de belangrijkste woorden en zinnen over gevoelens. Ze praten over blij zijn, boos zijn en hoe ze iemand kunnen vertellen wat ze van hem of haar vinden.
- In *Naar buiten* vertellen leerlingen 'in het echt' aan iemand dat ze hem of haar leuk/aardig/lief/slim/mooi vinden. Ze geven een complimentje. Dit doen ze met een appje of mondeling.
- Bij *Slot* kijken de leerlingen terug op het thema.

Dit thema sluit aan bij het thema *Ik praat met jou*.

Inhoud

In de klas

Intro

- 1 Ik praat mee
- 2 Ik praat mee
- 3 Ik leer woorden
- 4 Ik schrijf
- 5 Ik praat met jou
- 6 Ik lees
- 7 Ik speel het spel

Naar buiten

- 8 Start in de klas
- 9 Naar buiten (30 minuten)
- 10 Terug in de klas

Slot

- 11 Ik denk en ik praat

Nodig

In de klas

Voorblad

- 1 Handleiding TPRS
- 2 Handleiding Praatje
- 3 Handleiding De kring rond + Gesprekskaartjes
- 4 Mooie papiertjes
- 5 Handleiding Dialogo met kaartjes + Gesprekskaartjes
- 7 Gesprekskaartjes

Naar buiten

- 8 Taalkaart *Ik en jij*

Doelen

Alfa A	Alfa B	Alfa C
<p>Woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent enkele woorden die gebruikt worden bij praten over gevoelens. • Kent enkele woorden over verliefdheid en relaties. 	<p>Woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent de meest voorkomende woorden die nodig zijn om uit te drukken hoe hij zich voelt. 	<p>Woordenschat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent voldoende woorden om uit te drukken hoe hij zich voelt.
<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan een eenvoudig antwoord geven op vragen zoals <i>Wie vind jij leuk?</i> 	<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uitwisselen: Kan kort reageren op vragen, zoals <i>Waarom ben je boos?</i> 	<p>Spreken en gesprekken voeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie uitwisselen: Kan een probleem op simpele wijze formuleren, bijvoorbeeld <i>Ik heb ruzie met ... want ...</i>

Alfa A	Alfa B	Alfa C
	<ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan reageren op een mededeling of verhaal, zoals <i>Oh wat erg!</i> of <i>Ik ben blij</i>. • Informele gesprekken: Kan een kort gesprek voeren over gevoelens en relaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informele gesprekken: Kan een kort gesprekje voeren met de docent en met medeleerlingen. Kan hierbij iets vertellen over zijn eigen gevoelens en de omgang met anderen.
<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrij schrijven: Kan eigenschappen overschrijven bij de naam van een familielid/vriend(in). 	<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrij schrijven: Kan van een voorbeeld een compliment opschrijven voor een familielid/vriend(in). 	<p>Functioneel schrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrij schrijven: Kan een compliment opschrijven voor een familielid/vriend(in).

Woorden

Startwoorden	Basiswoorden	Extra woorden
<ul style="list-style-type: none"> • familie • houden (ik hou van) • jongen • kind • leuk (ik vind ... leuk) • meisje • mooi • naam • ouders 	<ul style="list-style-type: none"> • alsjeblieft • bijzonder • blij • dank je wel • elkaar • gelukkig • gezellig • hoe gaat het • iemand • lelijk • ongelukkig • samen • slim • sorry • verdrietig • vertellen • vragen • vriend • vriendin 	<ul style="list-style-type: none"> • aardig • appen • appje • boos • compliment • dom • foto • het spijt me • lief • ruzie • stel • stom

In de klas

Intro

Introduceer kort het thema aan de hand van het voorblad en de leerdoelen. Gebruik hierbij eventueel een aantal afbeeldingen van doelwoorden.

1 Ik praat mee

Nodig: Handleiding TPRS

Luister naar de docent. Praat samen. Maak een verhaal.

Bekijk de foto's in het leerlingmateriaal. Bedenk samen met de leerlingen een verhaal bij de foto's d.m.v. TPRS (zie de handleiding) en schrijf op het bord. Verwijs daarbij naar de foto's in het leerlingmateriaal. Gebruik de woorden:

- *elkaar*
- *foto*
- *houden van*
- *knap*
- *leuk*
- *lief*
- *stel*
- *verliefd*
- *vinden (ik vind je...)*

Voorbeeldvragen en -antwoorden:

- *Gaat het verhaal over een jongen en een meisje? (Het verhaal gaat over een jongen en een meisje)*
- *Hoe heet de jongen? (De jongen heet Tim) (of een andere naam)*
- *Heet de jongen Tim? (Ja, de jongen heet Tim)*
- *Hoe heet het meisje? (Het meisje heet Zina)*
- *Heet het meisje Zina? (Ja, het meisje heet Zina)*
- *Is Tim verliefd? (Ja, Tim is verliefd)*
- *Is Tim verliefd op Zina? (Ja, Tim is verliefd op Zina)*
- *Is Zina verliefd op Tim? (Ja, Zina is verliefd op Tim)*
- *Zijn Tim en Zina verliefd op elkaar? (Ja, Tim en Zina zijn verliefd op elkaar)*
- *Vindt Tim Zina leuk? (Ja, Tim vindt Zina leuk)*
- *Vindt Tim Zina bijzonder? (Ja, Tim vindt Zina bijzonder)*
- *Is Tim gelukkig? (Ja, Tim is gelukkig)*
- Etc. etc.

Kijk naar het bord. Schrijf vijf woorden op. Schrijf de zinnen over. Schrijf het verhaal op.

Schrijf vijf doelzinnen op het bord en onderstreep in elke zin één doelwoord.

Leerlingen schrijven de woorden dan wel zinnen over van het bord.

Differentiatie

- Alfa A schrijft de woorden over.
- Alfa A herhaalt mondeling de zinnen met de docent.
- Alfa B schrijft zinnen over.
- Alfa C schrijft het verhaal op.
- Alfa C helpt andere leerlingen bij het schrijven.

Praat samen.

Sluit de activiteit af met de hele klas. Vraag Alfa A-leerlingen naar welke woorden ze hebben geleerd, Alfa B-leerlingen naar welke zinnen en laat een of meer Alfa C-leerlingen het verhaal voor de hele klas navertellen. Of speel het verhaal na met de klas.

2 Ik praat mee

Nodig: Handleiding *Praatje***Luister naar de docent. Praat mee.**

Doe de *Praatjes* (zie de handleiding). Doe eerst het eerste deel en als dat vlot gaat daarna ook het tweede deel.

Deel 1

Hoi Samira!

Hoi Samira!

Hoi Amina!

Hoi Amina!

Ik wil wat zeggen.

Ik wil wat zeggen.

O ja, wat dan?

O ja, wat dan?

Ik vind je slim.

Ik vind je slim.

Dank je wel. Jij bent lief.

Dank je wel. Jij bent lief.

O, bedankt!

O, bedankt!

Deel 2

Wat is er, Fatima?

Wat is er, Fatima?

Ik ben boos.

Ik ben boos.

Waarom ben je boos?

Waarom ben je boos?

Ik heb ruzie.

Ik heb ruzie.

Met wie heb je ruzie?

Met wie heb je ruzie?

Met Reem.

Met Reem.

O, dat is stom.

O, dat is stom.

Maar ik ga sorry zeggen!

Maar ik ga sorry zeggen!

Wat goed!

Wat goed!

Differentiatie

- Alfa A en B moeten de verschillende woorden kunnen nazeggen.
- Alfa B en C lezen na twee keer mee met het *Praatje*.
- Alfa C moet ook de uitspraak goed overnemen.

Lees de tekst. Praat mee.

Doe nogmaals het *Praatje* en laat de leerlingen die dat kunnen meelesen.

De leerlingen lezen pas mee als het meepraten vlot gaat.

Luister naar de docent. Wat hoor je?**Zeg de woorden na.**

Spreek een voor een de woorden uit bij de afbeeldingen die in het leerlingmateriaal horen. Deel elk woord op in klanken, bijvoorbeeld *doen*, *d-oe-n*.

Laat de leerlingen hetzelfde doen met de andere woorden: ze zeggen het woord na en delen het woord op in klanken.

Differentiatie

Alfa A krijgt alleen de makkelijke woorden, zoals *goed* en *doen*.

3 Ik leer woorden**Nodig: Handleiding De kring rond + Gesprekskaartjes****Luister naar de docent.**

Bied de afbeeldingen aan uit de bijlage *Gesprekskaartjes*. Oefen de uitspraak van woorden en maak zinnen met deze woorden. Oefen tot iedereen het vlot kan zeggen. Voorbeeldzinnen:

- *Ben je verliefd? Ja, ik ben verliefd. / Nee, ik ben niet verliefd.*
- *Heb je een vriendje/vriendinnetje? Ja, ik heb een vriendje/vriendinnetje. Nee, ...*
- *Wie vind jij leuk? Ik vind mijn zus leuk. / Ik vind mijn vriendje leuk. / Ik vind mijn vader leuk.*
- *Wie vind jij slim? Ik vind mijn moeder slim. / Ik vind mijn docent slim.*
- *Heb je ruzie? Ja, ik heb ruzie met ... / Nee, ik heb geen ruzie.*
- Etc. etc.

De zinnen hoeven niet per se te gaan over verliefdheid, er kunnen ook andere relaties aan bod komen, zoals wat je vindt van je broers en zussen of uitdrukken wat je voelt voor je vrienden.

Er zijn ook twee blanco kaartjes, zodat de leerlingen zelf woorden kunnen aandragen die gaan over wat ze voelen voor mensen om hen heen.

Schrijf de vragen en antwoorden op het bord.

Praat samen.

Doe *De kring rond* (zie de handleiding). Gebruik de kaartjes als taalsteun voor de leerlingen: geef steeds een kaartje door als je een vraag stelt.

Differentiatie

- Alfa A geeft antwoord met *ja* of *nee* in plaats van in hele zinnen.
- Alfa A krijgt de kaartjes met afbeeldingen.
- Alfa Ben C krijgen de kaartjes met alleen het woord erop.

Variatie

Laat de leerlingen door de klas lopen en elkaar naar hun gevoelens vragen. Laat ze eerst oefenen met:

Wie vind je leuk? En daarna met Ik vind ... leuk.

Voeg, als het goed gaat, andere vragen en antwoorden toe.

Kijk naar de foto's. Lees de woorden. Trek een lijn.

Laat de leerlingen een lijn trekken van de goede afbeelding naar het juiste woord. Spreek de woorden nog eens extra uit als de leerlingen het woordbeeld niet direct herkennen.

4 Ik schrijf**Nodig: Mooi papier****Luister naar de docent. Praat samen.**

Kijk samen naar de afbeeldingen. Wat zie je? Wat zeggen de personen tegen elkaar?

Leg uit dat de personen op de foto's elkaar een compliment geven: ze zeggen iets aardigs tegen de ander.

Praat met de leerlingen: wie geeft wel eens een complimentje aan iemand? Wanneer zeg je iets aardig, zoals *Ik vind je aardig* of *Je bent slim!*

Besteed ook aandacht aan hoe je bedankt voor een complimentje en dat je *Dank je wel* kunt zeggen als iemand jou een complimentje geeft.

Schrijf op.

Laat de leerlingen vervolgens nadenken: wie willen zij een complimentje geven? Dat kan een vriend(in) zijn, een familielid, een klasgenoot, dat mogen de leerlingen zelf bepalen. Ze schrijven de naam van degene die ze een compliment willen maken op het leerlingmateriaal.

Model dit: *Ik wil iets zeggen tegen mijn zus. Ik zeg iets aardigs. Mijn zus heet Suzan. Ik schrijf haar naam op, ik schrijf 'Suzan'.*

Laat de leerlingen daarna bedenken wat ze precies willen zeggen. Schrijf een paar voorbeeldzinnen op het bord:

- *Ik vind je leuk. Ik vind je lief/slim/aardig/knap etc.*
- *Je bent mooi.*
- *Je bent een lieve broer/zus/vriend/vriendin etc.*

Model vervolgens het opschrijven van het compliment. Maak eerst een kladversie in het leerlingmateriaal. Geef elke leerling daarna een mooi papiertje waarop ze het compliment netjes kunnen opschrijven. Laat de leerlingen het papiertje versieren als ze dat willen.

Differentiatie

- Alfa A schrijft alleen de naam en het doelwoord over.
- Alfa B schrijft een zin over.
- Alfa C schrijft twee of meer zinnen op.

Praat samen.

Vraag wie zijn of haar compliment wil voorlezen. Wat hebben de leerlingen opgeschreven en voor wie? Wanneer gaan ze het compliment geven?

5 Ik praat met jou

Nodig: Handleiding *Dialogo met kaartjes* + Gesprekskaartjes

Luister naar de docent.

Vertel aan de klas hoe het gaat en besteed vooral aandacht aan hoe de leerling zich voelt en wat hij van anderen vindt:

- *Het gaat goed/niet goed.*
- *Ik ben blij/boos/bang/verdrietig/etc.*
- *Ik vind ... aardig/lief/mooi/slim etc.*

Stel de vraag *En jij? Hoe gaat het met jou? Wie vind jij leuk?* aan een gevorderde leerling en laat die op dezelfde manier vertellen hoe het gaat.

Laat alle leerlingen even nadenken over hoe zij de vragen zouden beantwoorden.

Voeg daarna ook andere vragen toe, bij de verschillende kaartjes:

- *Wie vind je leuk? Ik vind mijn vriendinnen leuk.*
- *Wat vind je van je ouders? Ik vind mijn ouders lief.*
- *Wat vind je van de docent? Ik vind mijn docent slim/aardig etc.*

Praat samen.

Maak duo's van leerlingen op verschillende niveaus. Doe *Dialog met kaartjes* (zie de handleiding). Geef leerlingen die het aankunnen kaartjes met alleen woorden erop. Begeleid de leerlingen in het opstarten van een gesprekje. Laat ze aan elkaar vertellen wat ze van elkaar vinden.

Niet elke kaart hoeft aan bod te komen. De kaarten helpen bij het bedenken van vragen en antwoorden.

Differentiatie

Verdeel de leerlingen eventueel in drietallen in plaats van tweetallen: twee leerlingen voeren het gesprek, de derde leerling (Alfa A) luistert mee.

6 Ik lees**Ronde 1**

Lees de teksten voor. De leerlingen luisteren (en lezen dus nog niet mee). Herhaal eventueel.

Ronde 2

Laat de leerlingen de tekst(en) lezen, zelfstandig, in duo's of onder begeleiding van de docent.

Snelle leerlingen kunnen de tekstjes ook al lezen als ze eerder klaar zijn met oefeningen in de les en lezen nu opnieuw, of doen een schrijfoefening met de teksten.

Differentiatie

- Alfa A leest de dikgedrukte woorden. De docent begeleidt bij het lezen.
- Alfa C schrijft de verhalen (uit het hoofd) over.

Ronde 3

Laat de leerlingen de inhoud van de tekstjes actief verwerken. Kies hiervoor een van de oefeningen uit de handleiding *Lezen* of laat de leerlingen zelf keuze maken uit een aantal van deze oefeningen.

7 Ik speel het spel**Nodig: Gesprekskaartjes*****Luister naar de docent. Luister naar het woord. Speel het spel met de klas.***

Speel het spel *Woorden slaan*. Hang afbeeldingen van de doelwoorden aan de muur. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de afbeeldingen op de kaartjes uit de bijlage.

Maak twee teams. Zorg dat beide teams in een rij staan en geef de voorste leerling in de rij een vliegenmepper. Deze leerling rent zo snel mogelijk naar de muur en mept op het woord dat de docent zegt. Het team dat het eerste op het genoemde woord mept, krijgt een punt. Daarna krijgt de volgende leerling in de rij de vliegenmepper en wordt er opnieuw een woord genoemd. Houd de punten bij op het bord. Het team met de meeste punten wint.

Variatie

- Laat het team dat een punt heeft gehaald samen nadenken over een mooie, goede zin met het woord. Voor elke goede zin krijgt het team een extra punt.
- Laat een groepje leerlingen memory spelen met de gesprekskaartjes. Doel is het woord bij het plaatje te vinden en andersom.

Naar buiten – Ik vind je leuk?

8 Start in de klas

Nodig: Taalkaart *Ik en jij*

Luister naar de docent. Kijk naar de foto's. Wat zie je? Praat samen.

Bekijk samen de afbeeldingen in het leerlingmateriaal. Wat zien de leerlingen?

Besprek samen: wat kun je zeggen tegen iemand die je aardig vindt, zoals op de foto's? Schrijf voorbeeldzinnen op het bord, bijvoorbeeld:

- *Ik vind je leuk.*
- *Ik vind je slim.*
- *Je bent aardig.*
- *Je bent een lieve zus.*

Praat met leerlingen over de *Naar buiten*-opdracht: zij gaan een klasgenoot/familielid/vriend(in) appen of opbellen om te zeggen wat ze van diegene vinden of om een complimentje te geven.

Leg de leerlingen uit dat ze een screenshot kunnen maken van het appgesprek.

Kunnen de leerlingen hun persoon naar keuze niet appen omdat diegene bijvoorbeeld geen WhatsApp heeft?

Leg uit dat ze het complimentje dan ook mondeling kunnen geven.

Stap 1. Taal?

Laat de leerlingen de woorden en zinnen die ze willen onthouden hier opschrijven.

Stap 2 en 3. Hoe? Nodig?

Laat leerlingen bedenken hoe ze het gaan aanpakken en wat ze nodig hebben en laat ze dit opschrijven of aanvinken in het formulier. Maak eventueel duo's van de leerlingen: koppel een Alfa A-leerling aan een B- of C-leerling. Besprek en laat zo veel mogelijk noteren.

Stap 4. Doen!

Laat hier aantekeningen maken voor zichzelf voor wat ze gaan doen, of waar ze op moeten letten (duidelijk praten, niet één maar drie zinnen zeggen, etc., als geheugensteun). Controleer of bij elke leerling duidelijk is wat hij/zij straks moet doen: laat elke leerling vertellen wat hij gaat doen.

9 Naar buiten

Laat de leerlingen de *Naar buiten*-opdracht doen. De opdracht kan als huiswerkopdracht worden gegeven. Laat ze de opdracht op papier meenemen. Ze sturen een appje of voeren een gesprekje en maken eventueel een screenshot van het appgesprek.

10 Terug in de klas

Hoe ging het?

Laat de leerlingen vertellen hoe het gegaan is. Bekijk de screenshots van de WhatsApp-gesprekken. Besprek met de leerlingen of het gelukt is, wat er goed ging en wat eventueel niet. Ga daarbij in op de praktische organisatie en de inhoud van de opdracht.

Laat de leerlingen de kaart invullen. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat wil je nog leren of oefenen? De leerlingen schrijven in alle vakjes ten minste één woord.

Slot

11 Ik denk en ik praat

Denk na over de lessen.

Bespreek met de leerlingen wat ze allemaal gedaan hebben in dit thema. Bespreek wat ze er nog van weten. Vraag wat de leerlingen nog meer zouden willen weten over dit onderwerp en wat ze willen leren. Inventariseer welke woorden ze geleerd hebben in dit thema. Laat ze deze woorden in hun woordenschrift schrijven. Doe nog een activiteit met deze woorden (rendictee, taboe, sorteeroefening, etc.).

Zet kruisjes in het schema.

Laat de leerlingen kruisjes zetten in het schema. Laat leerlingen in groepjes vergelijken wat ze hebben. Of maak klassikaal een inventarisatie.

Differentiatie

Leerlingen vullen in tweetallen het schema in.